

نقشه مهندسی فرهنگی کشور
برش استان سیستان و بلوچستان

شورای فرهنگ عمومی
استان سیستان و بلوچستان

شورای برنامه ریزی و توسعه
استان سیستان و بلوچستان

زمستان ۱۴۰۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

یکی از سندهای بالادستی مورد نیاز کشور . تدوین نقشه مهندسی فرهنگی است که باید در آن ضمن ترسیم وضع مطلوب ریال نیازها دیده شود. تعیین اولویت ها . ترسیم اجزاء. بررسی موارد مغفول عنه و انجام سرمایه گذاری های لازم ضروری است . این کار از نقشه علمی کشور سخت تر است و باید به این مساله پرداخت. (۱۳۹۰)

شورای عالی انقلاب فرهنگی قرارگاه اصلی مهندسی فرهنگی کشور است. این جا را در واقع باید اتاق فرمان فرهنگی کشور یا ستاد عالی فرهنگی و علمی دستگاه های کشور اعم از دستگاه های فرهنگی و سایر دستگاه ها و مرکز مهندسی فرهنگی کشور به حساب آورد.(۱۳۸۱)

باید برای سند مهندسی فرهنگی . سازو کار اجرایی تهیه شود که تحقق پیدا کند.(۱۳۹۲)

فهرست مطالب

مقدمه

فصل اول : کلیات

فصل دوم : مسائل اساسی فرهنگی

فصل سوم: اقدامات ملی

فصل چهارم: اهداف و اقدامات استانی

فصل پنجم : برنامه و فعالیت های دستگاهی

فصل ششم: الزامات اجرایی و نظارت

فصل هفتم : نگاهت نهادی

مقدمه:

.....

مصطفی محامی
نماینده ولی فقیه و رئیس
شورای فرهنگ عمومی سیستان و بلوچستان

حسین مدرس خیابانی
استاندار و رئیس
شورای برنامه ریزی سیستان و بلوچستان

فصل اول : کلیات

ستاد هماهنگی نقشه مهندسی فرهنگی کشور در جلسه هشتم ، مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۳ به پیشنهاد دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی به استناد بندهای الف و ج بخش دوم فصل هفتم نقشه مهندسی فرهنگی کشور (مصوب جلسه ۹۳/۳/۲۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی) و به منظور اجرایی شدن نقشه در استان ها ، آیین نامه برش استانی نقشه را به شرح زیر تصویب کرد :

براساس بند ج فصل هفتم نقشه مهندسی فرهنگی کشور، هماهنگی تحقق نقشه مهندسی فرهنگی در استان ها بر عهده "ستاد هماهنگی نقشه مهندسی فرهنگی استان" که به اختصار "ستاد استان" نامیده می شود، خواهد بود. همچنین مطابق بند الف ماده پنج آیین نامه "تدوین و اجرای برش استانی نقشه مهندسی فرهنگی کشور" مسئولیت تدوین برش استانی نقشه بر عهده شورای برنامه ریزی و توسعه استان نهاده شده است.

مجموعه حاضر شامل تعاریف و اجزای برش استانی از قبیل مسائل اساسی اولویت دار فرهنگی استان، اقدامات ملی اولویت دار مرتبط با مسائل استان، اقدامات استانی اولویت دار و فهرست برنامه ها و فعالیت های متناسب با اقدامات استانی است که به شرح ذیل می آید:

الف- **نقشه:** نقشه مهندسی فرهنگی کشور

ب- **مساله اساسی فرهنگی استان:** منتخبی از مسائل فرهنگی استان است که بیشترین اشتراک نظر و استنادات علمی و استانی در ارتباط با ریشه ای بودن و اولویت حل آن مساله در شورای فرهنگ وجود دارد. این مساله اصلی می بایست جامعیتی از مسائل کوچکتر و مشابه داشته باشد تا در صورت انتخاب آن و تعیین راه حل های مربوط ، سایر مسائل زیر مجموعه را نیز پوشش دهد.

پ- **اقدامات ملی:** اقدامات ملی نقشه

ت- **اهداف:** به منظور تشریح اجمالی اقدامات ملی نقشه بیان می شود به طوریکه قصد و غرض اصلی اقدام ملی را به صورت کوتاه و خلاصه نشان دهند.

ث- **اقدام استانی:** آن دسته از اقدامات اولویت دار قابل اجرا در استان است که برای تحقق اقدامات ملی منتخب برگزیده شده و می توانند چند فعالیت اجرایی را در بر گیرند.

ج- **برنامه:** مجموعه ای از خروجی هاست که برای تحقق سیاست ها و اقدامات اجرایی برگرفته از شرح وظایف مصوب دستگاه های اجرایی و با وظایف محوله در اسناد فرادستی تبیین می شود.

چ- **فعالیت:** یک سلسله اقدامات مشخص که برای تولید کالا یا ارائه خدمت در جهت نیل به هدف معین که در چارچوب برنامه انجام می شود.

ح- **برش استانی نقشه** : برنامه عملیاتی نقشه در سطح استان است که طبق ساختار و فرایند مذکور در این آیین مامه از ترجمه و تفسیر « اقدامات ملی قابل پیگیری و اجرای نقشه در استان » به برنامه و فعالیت ها ، با توجه به اسناد ، اقتضائات ، ظرفیت ها و مسائل استان ، تهیه و اجرا می شود.

خ- **شورای عالی** : شورای عالی انقلاب فرهنگی

د- **دبیرخانه**: دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی

ذ- **شورای فرهنگ عمومی** : شورای فرهنگ عمومی کشور

ر- **شورای فرهنگ** : شورای فرهنگ عمومی استان که ستاد هماهنگی نقشه مهندسی فرهنگی در استان (ستاد استان) است.

ز- **شورای برنامه ریزی** : شورای برنامه ریزی و توسعه استان

س- **کارگروه** : کارگروه اجتماعی ، فرهنگی ، سلامت ، زنان و خانواده شورای برنامه ریزی و توسعه استان

فصل دوم:

مسائل فرهنگی استان

مطابق با بخش (الف) دستورالعمل آیین نامه ، اولین گام و مرحله اساسی پیش از تعیین اولویت ها و اقدامات اولویت دار ملی و استانی در برش استانی ، نقشه ، احصاء و تعیین مسائل اساسی و راهبردی فرهنگی استان با بهره مندی از پشتوانه ی روش شناختی علمی است. مسائلی که بیشترین اشتراک نظر و استاندات علیم و استانی در ریشه ای بودن و اولویت حل آنها در شورای فرهنگ عمومی استان وجود دارد.

از اینرو مسائل پنجگانه اولویت دار فرهنگی ، از طریق و بررسی و تحلیل مضمون توسط کمیته های علمی – مشورتی شورای فرهنگ عمومی استان و نظرات و دیدگاه های شخصیت ها و صاحبان نظران فرهنگی به شرح ذیل تهیه شده است.

❖ مساله اول : ضعف عدالت فرهنگی

❖ مساله دوم : ضعف بنیه آموزشی و تربیتی در استان

❖ مساله سوم: توسعه نیافتگی زیر ساخت های اقتصاد فرهنگ و هنر

❖ مساله چهارم: افزایش آسیب های اجتماعی حوزه خانواده بویژه زنان

❖ مساله پنجم: تضعیف همگرایی قومی – مذهبی و گسترش افراطی خواهی

فصل سوم: اقدامات ملی

در این فصل تعداد بیست عدد از اقدامات ملی منبعت از نقشه که مرتبط با حل هر یک از مسائل اولویت دار فرهنگی استان می باشد انتخاب شده اند:

❖ مساله اول: ضعف عدالت فرهنگی

- ۱- حمایت از فعالیت های فرهنگی ، میراث فرهنگی و تولیدات هنری و ادبی اقوام ایرانی حول ارزش های اسلامی - ایرانی بویژه در مناطق مرزی مبتنی بر آمایش فرهنگی و سرزمینی (راهبرد کلان ۲ ، اقدام ملی ۱۷)
- ۲- ساماندهی و حمایت از فرآیند تولید آثار هنری مبتنی بر ارزش های اسلامی بویژه فیلم، آثار مستند و پویانمایی از مرحله آفرینش ادبیات داستانی و فیلم تا فیلم سازی(راهبرد کلان ۹، اقدام ملی ۹)
- ۳- تدوین و اجرای سند نظام جامع اطلاعات ، ارتباطات و رسانه های تاثیر گذار سنتی و نوین در مقیاس ملی و فرا ملی با تاکید بر ایجاد فضای رقابتی مبتنی بر مبانی و ارزش های اسلامی و انقلابی(راهبرد کلان ۱۰ ، اقدام ملی ۱)
- ۴- طراحی و استقرار ساز و کارهای لازم برای معرفی شایسته اسلام ناب محمدی و فرهنگ قرآنی به جهانیان با تدوین و اجرای سند راهبردی تبیین و ترویج فرهنگ و معارف اسلامی بویژه فرهنگ قرآن کریم و بهره گیری از ابزارهای فرهنگی و هنری و فناوری های نوین اطلاعاتی (راهبرد کلان ۱۱، اقدام ملی ۵)
- ۵- اولویت دهی دستگاه های فرهنگی و هنری به موضوعاتی از جمله: پشتیبانی مادی و معنوی از دستگاه های فرهنگی و هنری در پرداختن به موضوعات اولویت دار از قبیل معارف و تاریخ و سیره پیامبر و اهل بیت ، داستان ها و معارف قرآنی ، انتظار مهدویت ، نقش روحانیت در نهضت های دویست ساله اخیر ، ملی شدن صنعت نفت، ماهیت وقایع انقلاب اسلامی ، دفاع مقدس، مقاومت و بیداری اسلامی، شخصیت های بزرگ اسلامی و ایرانی، استکبار ستیزی و حمایت از مستضعفان با

رویگرد تعالی و پیشرفت همه جانبه در عرصه های هنری و بویژه ادبیات، شعر، قصه و رمان ، موسیقی و فیلم نامه و فیلم (راهبرد کلان ۹ ، اقدام ملی ۷)

❖ مساله دوم : ضعف بنیه آموزشی و تربیتی در استان

۱- ارتقاء نظام تعلیم و و تربیت رسمی و غیر رسمی کودکان به منظور تربیت نسلی سالم ، صالح ، مومن ، خود شکوفا و انقلابی و متناسب با نیازها ، ویژگی ها و خصائص فردی کودک و تامین مصالح عالی وی (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۳۴-۱)

۲- اجرای برنامه های فراگیر آموزشی و بازآموزی و توسعه قابلیت ها و توانمندیهای فرهنگی و تخصصی نهادهای ذیربط متناسب با چالش ها و نیازهای فزاینده کشور (راهبرد کلان ۶، اقدام ملی ۱۰)

۳- برنامه ریزی بای شناسایی، ساماندهی، ارتقاء توانایی ها و بکارگیری منابع انسانی ، فکری ، فرهنگی و اجتماعی خلاق و موثر در امور منطقه ای و استانی

❖ مساله سوم: توسعه نیافتگی زیر ساخت های اقتصاد فرهنگ و هنر

۱- آمایش و برنامه ریزی استانی و منطقه ای جمعیت با در نظر گرفتن مقتضیات اساسی و راهبردی مربوط (راهبرد کلان ۴ ، اقدام ملی ۶)

۲- حمایت و برنامه ریزی برای توسعه تولیدات و صادرات صنایع فرهنگی و هنری و افزایش سهم جمهوری اسلامی ایران در بازارهای منطقه ، جهان اسلام و عرصه بین الملل (راهبرد کلان ۹ ، اقدام ملی ۱۸)

۳- اصلاح نظام اعطای تسهیلات ، یارانه ها ، تخفیف ها و معافیت های مالیاتی منطبق با اهداف و اولویت های فرهنگی (راهبرد کلان ۸، اقدام ملی ۱۱)

❖ مساله چهارم: افزایش آسیب های اجتماعی حوزه خانواده بویژه زنان

۱- تدوین و اجرای برنامه جامع غنی سازی اوقات فراغت و تفریحات سالم در ابعاد فردی ، خانوادگی و اجتماعی در سنین مختلف و ارائه الگوی مناسب براساس آموزه های اسلامی - ایرانی و حمایت از توسعه و گسترش هدفمند نهادها و موسسات فعال این حوزه (راهبرد کلان ۵، اقدام ملی ۱۹)

۲- تقویت و حمایت از خدمات راهنمایی و مشاوره ای و مددکاری اجتماعی در سطح جامعه با رویکرد پیشگیری و کاهش جرم و توسعه بهداشت روانی و سلامت معوی مبتنی بر آموزه های اسلامی (راهبرد کلان ۶، اقدام ملی ۸)

۳- توسعه و ترویج الگوهای متنوع و منعطف مشارکت فرهنگی ، اجتماعی و اقتصادی زنان و بازنگری سیاست ها، قوانین، برنامه ها و الگوهای اشتغال زنان با تاکید بر تامین نیازهای جامعه و متناسب سازی آنها با نقش های اساسی مادری ، همسری و خانوادگی و صیانت از منزلت و کرامت زن در چارچوب فرهنگ اسلامی - ایرانی (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۲۳)

❖ مساله پنجم: تضعیف همگرایی قومی - مذهبی و گسترش افراطی خواهی

۱- تدوین و اجرای برنامه های فرهنگی اصلاح نگرش و تحکیم تعامل و احترام متقابل اقشار و اقوام کشور و ارتقاء ظرفیت های بین فرهنگی (راهبرد کلان ۷، اقدام ملی ۱۲)

- ۲- تدوین فرهنگ و تاریخ اقوام ایرانی با تاکید بر وحدت ملی و شخصیت های فرهنگی و دینی در حوزه تمدن اسلامی - ایرانی (راهبرد کلان ۲، اقدام ملی ۱۹)
- ۳- برنامه ریزی برای تقویت فرهنگ و سبک زندگی اصیل روستایی و عشایری متناسب با مقتضیات و سبک زندگی اسلامی - ایرانی (راهبرد کلان ۵، اقدام ملی ۳)
- ۴- رصد، پایش و برنامه ریزی به منظور مقابله هوشمند با محصولات فرهنگی و هنری معارض با ارزش های اخلاقی، انسانی، اسلامی و انقلابی (راهبرد کلان ۹، اقدام ملی ۶)

فصل چهارم

اهداف و اقدامات استانی

در این فصل به منظور تشریح اجمالی اقدامات ملی نقشه بیان شده است. همچنین تعداد ..... اقدام استانی اولویت دار که متناظر هر یک از اقدامات ملی مرتبط با نقشه و مسائل فرهنگی اولویت دار استان است تهیه که به ترتیب و به شرح ذیل ارائه می شود:

❖ مساله اول: ضعف عدالت فرهنگی

اقدام ملی ۱:

حمایت از فعالیت های فرهنگی ، میراث فرهنگی و تولیدات هنری و ادبی اقوام ایرانی حول ارزش های اسلامی
- ایرانی بویژه در مناطق مرزی مبتنی بر آمایش فرهنگی و سرزمینی (راهبرد کلان ۲ ، اقدام ملی ۱۷)

هدف:

ترویج و گسترش فعالیت های فرهنگی

اقدامات استانی:

- ۱- حمایت از احداث ، توسعه ، تعمیر و تجهیز مجتمع های فرهنگی و هنری (در شهرستان های فاقد مجتمع)
- ۲- حمایت از فعالیت ها و راه اندازی چهار سوی فرهنگ و هنر در استان
- ۳- حمایت از محصولات بومی و ایجاد بازار و برند ویژه محصولات فرهنگی منطقه

اقدام ملی ۲:

ساماندهی و حمایت از فرآیند تولید آثار هنری مبتنی بر ارزش های اسلامی بویژه فیلم، آثار مستند و پویانمایی از مرحله آفرینش ادبیات داستانی و فیلم تا فیلم سازی(راهبرد کلان ۹، اقدام ملی ۹)

هدف:

معرفی ارزش های اسلامی در قالب تولید آثار فاخر هنری

اقدامات استانی:

- ۱- حمایت از تولیدات سینمایی فاخر، فیلم مستند، داستانی ، انیمشین با هدف معرفی ظرفیت های فرهنگی ، تمدنی ، گردشگری ، آداب و رسوم با استفاده از گویش های محلی و بومی با توجه به تصویر نامطلوب استان در سطح ملی
- ۲- حمایت فرهنگی از ابتکارات و خلاقیت ها در تولید آثار فرهنگی و هنری

اقدام ملی ۳:

تدوین و اجرای سند نظام جامع اطلاعات ، ارتباطات و رسانه های تاثیر گذار سنتی و نوین در مقیاس ملی و فرا ملی با تاکید بر ایجاد فضای رقابتی مبتنی بر مبانی و ارزش های اسلامی و انقلابی(راهبرد کلان ۱۰ ، اقدام ملی ۱)

هدف:

تقویت جایگاه رسانه های استان

اقدامات استانی:

- ۱- برنامه ریزی برای ارتقای جایگاه رسانه ای استان
- ۲- سازماندهی ، هدایت و استفاده مناسب از ظرفیت شبکه های اجتماعی در تولید محتوا
- ۳- برنامه ریزی برای آموزش عمومی و تخصصی سواد رسانه ای مبتنی بر ارزش های اسلامی
- ۴- توسعه و تقویت زیر ساخت های مراکز چند رسانه ای و دیجیتال

اقدام ملی ۴:

طراحی و استقرار ساز و کارهای لازم برای معرفی شایسته اسلام ناب محمدی و فرهنگ قرآنی به جهانیان با تدوین و اجرای سند راهبردی تبیین و ترویج فرهنگ و معارف اسلامی بویژه فرهنگ قرآن کریم و بهره گیری از ابزارهای فرهنگی و هنری و فناوری های نوین اطلاعاتی (راهبرد کلان ۱۱، اقدام ملی ۵)

هدف:

تقویت و گسترش فرهنگ قرآنی و مساجد در استان

اقدامات استانی:

- ۱- حمایت از توسعه فعالیت های مساجد ، مراکز و موسسات دینی و قرآنی (شیعه و سنی)
- ۲- تقویت فرهنگ قرآنی و دینی در تحولات فرهنگی و اجتماعی استان
- ۳- مقابله فرهنگی با آیین ها و نمادهای خرافی ، انحرافی و بیگانه در استان

اقدام ملی ۵:

اولویت دهی دستگاه های فرهنگی و هنری به موضوعاتی از جمله: پشتیبانی مادی و معنوی از دستگاه های فرهنگی و هنری در پرداختن به موضوعات اولویت دار از قبیل معارف و تاریخ و سیره پیامبر و اهل بیت ، داستان ها و معارف قرآنی ، انتظار مهدویت ، نقش روحانیت در نهضت های دویست ساله اخیر ، ملی شدن صنعت نفت، ماهیت وقایع انقلاب اسلامی ، دفاع مقدس، مقاومت و بیداری اسلامی، شخصیت های بزرگ اسلامی و ایرانی، استکبار ستیزی و حمایت از مستضعفان با رویکرد تعالی و پیشرفت همه جانبه در عرصه های هنری وبویژه ادبیات، شعر، قصه و رمان ، موسیقی و فیلم نامه و فیلم

هدف:

گسترش معارف دینی، انقلابی ، تاریخی در برنامه های فرهنگی و هنری

اقدامات استانی:

- ۱- معرفی نظریه ها و عقاید مبتنی بر معارف قرآنی ، سیره پیامبر و اهل بیت (ع) و ارزشهای انقلاب اسلامی
- ۲- گفتمان سازی و تولید ادبیات مبتنی بر آموزه های اسلامی و ایرانی
- ۳- تولید و ترویج ادبیات ، شعر ، قصه و رمان انقلاب اسلامی و دفاع مقدس و ترجمه آثار ادبی و توجه به زبان های بومی بلوچی و سیستانی

❖ مساله دوم: ضعف بنیه آموزشی و تربیتی در استان

اقدام ملی ۱:

ارتقاء نظام تعلیم و تربیت رسمی و غیر رسمی کودکان به منظور تربیت نسلی سالم، صالح، مومن، خود شکوفا و انقلابی و متناسب با نیازها، ویژگیها و خصائص فردی کودک و تامین مصالح عالی وی (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۳۴-۱)

هدف:

تربیت نسل کودک و نوجوان استان

اقدامات استانی:

- ۱- ایجاد شرایط لازم برای بهره مندی کامل جمعیت لازم التعلیم از آموزش ابتدایی تا متوسطه
- ۲- ایجاد زیر ساخت های لازم نظیر احداث مدرسه، هنرستان و مدارس شبانه روزی در مناطق مختلف استان

اقدام ملی ۲:

اجرای برنامه های فراگیر آموزشی و بازآموزی و توسعه قابلیت ها و توانمندیهای فرهنگی و تخصصی نهادهای ذیربط متناسب با چالش ها و نیازهای فزاینده کشور (راهبرد کلان ۶، اقدام ملی ۱۰)

هدف:

ارتقاء دانش و آگاهی نیروی انسانی در بخش های فرهنگی و اجتماعی

اقدامات استانی:

- ۱- انجام اقدامات فراگیر برای آموزش نیروی کار متخصص در استان
- ۲- ایجاد ارتباط موثر در بخش های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و تولیدی با مراکز دانشگاهی و عالی و آموزش فنی و حرفه ای در استان
- ۳- برنامه ریزی برای راه اندازی رشته های تخصصی و مهارتی در دانشگاه ها

اقدام ملی ۳:

برنامه ریزی برای شناسایی، ساماندهی، ارتقاء توانایی ها و بکارگیری منابع انسانی، فکری، فرهنگی و اجتماعی خلاق و موثر در امور منطقه ای و استانی

هدف:

شناسایی استعدادها و استفاده از ظرفیت نخبگان

اقدامات استانی:

- ۱- استقرار و توزیع متعادل موسسات آموزش عالی در استان جهت تربیت نیروهای متخصص
- ۲- تقویت بعد علمی، آموزشی و پژوهشی مراکز و موسسات آموزش عالی استان

❖ مساله سوم: توسعه نیافتگی زیر ساخت های اقتصاد فرهنگ و هنر

اقدام ملی ۱:

آمایش و برنامه ریزی استانی و منطقه ای جمعیت با در نظر گرفتن مقتضیات اساسی و راهبردی مربوط (راهبرد کلان ۴، اقدام ملی ۶)

هدف:

برنامه ریزی جمعیتی

اقدامات استانی:

- ۱- بررسی ساختار جمعیتی استان از حیث مولید و مهاجرت
- ۲- ارائه الگوی جمعیتی مناسب بر مبنای توزیع متعادل فعالیت جمعیت و محیط به منظور پایداری سکونت و افزایش نرخ مولید در مناطق دارای نرخ مولید پایین و جمعیت پذیرزی مناطق دارای تراکم کم جمعیت

اقدام ملی ۲:

حمایت و برنامه ریزی برای توسعه تولیدات و صادرات صنایع فرهنگی و هنری و افزایش سهم جمهوری اسلامی ایران در بازارهای منطقه، جهان اسلام و عرصه بین الملل (راهبرد کلان ۹، اقدام ملی ۱۸)

هدف:

معرفی تولیدات فرهنگی و هنری استان در سطح بین المللی

اقدامات استانی:

- ۱- کمک به تامین و توسعه زیر ساخت ها تخصصی فرهنگی، هنری و گردشگری
- ۲- ارائه مشوق های لازم برای توسعه صادرات صنایع دستی، فرهنگی و هنری

۳- کمک به حضور تولید کنندگان در این عرصه

۴- برنامه ریزی جهت استفاده از ظرفیت شرکت های دانش بنیان

۵- حمایت از ایجاد زنجیره ارزش و تولید کالاهای فرهنگی و هنری و صنایع دستی استان

اقدام ملی ۳:

اصلاح نظام اعطای تسهیلات ، یارانه ها ، تخفیف ها و معافیت های مالیاتی منطبق با اهداف و اولویت های فرهنگی (راهبرد کلان ۸، اقدام ملی ۱۱)

هدف:

حمایت از اصحاب فرهنگ و هنر و فعالیت های این حوزه

اقدامات استانی:

۱-تامین اعتبار و اعطای تسهیلات ارزان قیمت ، یارانه ، کمک های فنی و اعتباری تخفیف یا معافیت مالیاتی به طرح های سرمایه گذاری در بخش فرهنگ، هنر ، گردشگری و صنایع دستی

❖ مساله چهارم: افزایش آسیب های اجتماعی حوزه خانواده بویژه زنان

اقدام ملی ۱:

تدوین و اجرای برنامه جامع غنی سازی اوقات فراغت و تفریحات سالم در ابعاد فردی ، خانوادگی و اجتماعی در سنین مختلف و ارائه الگوی مناسب براساس آموزه های اسلامی - ایرانی و حمایت از توسعه و گسترش هدفمند نهادها و موسسات فعال این حوزه (راهبرد کلان ۵، اقدام ملی ۱۹)

هدف:

ارتقاء سطح برنامه های اوقات فراغت و افزایش شادی و نشاط اجتماعی در استان

اقدام استانی:

۱- برنامه ریزی جهت افزایش سرانه فرهنگی و ورزش همگانی

۲- ترویج نمادها و الگوهای شادی و نشاط اجتماعی براساس آموزه های اسلامی - ایرانی

اقدام ملی ۲:

تقویت و حمایت از خدمات راهنمایی و مشاوره ای و مددکاری اجتماعی در سطح جامعه با رویکرد پیشگیری و کاهش جرم و توسعه بهداشت روانی و سلامت معنوی مبتنی بر آموزه های اسلامی (راهبرد کلان ۶، اقدام ملی ۸)

هدف:

کاهش آسیب های اجتماعی بویژه در حوزه زنان در استان

اقدام استانی:

- ۱- برنامه ریزی برای گسترش مشارکت عمومی در کاهش آسیب های اجتماعی
- ۲- گسترش فعالیت کلینیک های مشاوره در استان بویژه برای اقشار آسیب پذیر تحت پوشش نهادهای حمایتی دولت
- ۳- برنامه ریزی برای ارتقاء سطح دانش و آگاهی زنان در مواجهه با مسائل مختلف زندگی
- ۴- برنامه ریزی جهت گسترش فعالیت دفاتر حمایت از حقوق زنان و کودکان

اقدام ملی ۳:

توسعه و ترویج الگوهای متنوع و منعطف مشارکت فرهنگی ، اجتماعی و اقتصادی زنان و بازنگری سیاست ها، قوانین، برنامه ها و الگوهای اشتغال زنان با تاکید بر تامین نیازهای جامعه و متناسب سازی آنها با نقش های اساسی مادری ، همسری و خانوادگی و صیانت از منزلت و کرامت زن در چارچوب فرهنگ اسلامی - ایرانی (راهبرد کلان ۳، اقدام ملی ۲۳)

هدف:

تقویت فرهنگ تعاون و کار جمعی در استان

اقدام استانی:

- ۱- برنامه ریزی در جهت ایجاد امنیت اقتصادی و شغلی ویژه زنان
- ۲- برنامه ریزی جهت گسترش آموزش های عمومی جهت ترویج روحیه مشارکت و فرهنگ تعاون و رقابت سالم

❖ مساله پنجم: تضعیف همگرایی قومی - مذهبی و گسترش افراطی خواهی

اقدام ملی ۱:

تدوین و اجرای برنامه های فرهنگی، اصلاح نگرش و تحکیم تعامل و احترام متقابل اقشار و اقوام کشور و ارتقاء ظرفیت های بین فرهنگی (راهبرد کلان ۷، اقدام ملی ۱۲)

هدف:

گسترش وحدت میان اقوام و مذاهب استان

اقدامات استانی:

- ۱- ارتقا فرهنگ احترام متقابل به اقوام و مذاهب استان و جلوگیری از اهانت به مقدسات یکدیگر
- ۲- احیاء و تقویت نمادها و رویدادهای بومی منطقه ای انسجام بخش در حوزه اقوام و مذاهب استان
- ۳- تقویت و گسترش همگرایی قومی و مراودات و تبادلات فرهنگی مردم استان با سایر مناطق کشور

اقدام ملی ۲:

تدوین فرهنگ و تاریخ اقوام ایرانی با تاکید بر وحدت ملی و شخصیت های فرهنگی و دینی در حوزه تمدن اسلامی - ایرانی (راهبرد کلان ۲، اقدام ملی ۱۹)

هدف:

معرفی فرهنگ بومی استان

اقدام استانی:

- ۱- احیاء هویت، آیین ها ، سنت ها و مراسم ویژه اقوام در استان
- ۲- معرفی ، حمایت و استفاده از ظرفیت مشاهیر ، مفاخر فرهنگ و هنر استان
- ۳- برنامه ریزی برای حفظ و ارتقای ویژگیهای هویتی ، زبان و گویش ها و ارزش های فرهنگی بومی استان

اقدام ملی ۳:

برنامه ریزی برای تقویت فرهنگ و سبک زندگی اصیل روستایی و عشایری متناسب با مقتضیات و سبک زندگی اسلامی - ایرانی (راهبرد کلان ۵ ، اقدام ملی ۳)

هدف:

گسترش و احیاء سبک زندگی اصیل روستایی و عشایری استان

اقدام استانی:

- ۱- حمایت از ایجاد زیر ساخت های مورد نیاز گردشگری و بوم گردی روستایی
- ۲- تقویت برنامه های حوزه فرهنگ و ورزش روستایی
- ۳- حفظ و صیانت و استفاده بهینه از هنرهای سنتی و صنایع دستی و بومی روستایی و عشایری استان

اقدام ملی ۴:

رصد، پایش و برنامه ریزی به منظور مقابله هوشمند با محصولات فرهنگی و هنری معارض با ارزش های اخلاقی ، انسانی ، اسلامی و انقلابی(راهبرد کلان ۹، اقدام ملی ۶)

هدف:

مقابله با افراطی خواهی قومی - مذهبی در استان

اقدام استانی:

- ۱- حمایت از مراکز ایده پردازی در ارائه محصولات فرهنگی متناسب با موضوع همگرایی قومی - مذهبی
- ۳- ارتقای سطح دانش و آگاهی مردم در برابر آسیب های جنگ نرم مصونیت بخشی
- ۴- ایجاد و گسترش تشکل های مردمی با محوریت ارزش های اسلامی و تقویت رویکرد تقریبی در فضای مجازی

فصل پنجم
برنامه ها
و فعالیتهای دستگاہی

در این فصل برنامه ها و فعالیت های دستگاهی یا به عبارتی پروژه های ناظر به حل هر یک از مسائل فرهنگی استان با نگاهی به شرح وظایف و ماموریت های دستگاه های استان با اولویت دستگاه مجری / دستگاه همکاری آورده شده است. در کنار هر برنامه و فعالیت سه عدد نوشته شده که اولی از سمت چپ نشان دهنده شماره مساله ، دومی نشان دهنده شماره اقدام ملی آن مساله ، سومی نشان دهنده اقدام استانی و چهارمین شماره برنامه و فعالیت مربوط به مساله ی مربوطه است.

❖ مساله اول: ضعف عدالت فرهنگی

برنامه و فعالیت های دستگاهی:

- ۱-۱-۱-۱ احداث ۱۲ مجتمع فرهنگی و هنری در شهرستان های هامون، نیمروز ، میرجاوه ، سیب و سوران ، مهرستان ، گلشن ، نفتان ، دشتیاری ، قصرقند ، زراباد ، بمپور و لاشار
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان / سازمان مدیریت و برنامه ریزی ، راه و شهرسازی استان
- ۱-۱-۱-۲ احداث و تکمیل تالار مرکزی زاهدان
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان / سازمان مدیریت و برنامه ریزی ، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- ۱-۱-۱-۳ احداث کتابخانه مرکزی زاهدان
نهاد کتابخانه های عمومی استان / سازمان مدیریت و برنامه ریزی
- ۱-۱-۲-۱ ایجاد گذر فرهنگ و هنر در شهرستان های ایرانشهر، زابل ، چابهار و زاهدان
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان / شهرداری ، میراث فرهنگی ، صنایع دستی و گردشگری
- ۱-۱-۲-۲ حمایت از فعالیت ها و برنامه های بنیاد توسعه فرهنگ و هنر استان بویژه تولید فیلم سینمایی
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان / استانداری ، سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان
- ۱-۱-۳-۱ راه اندازی استارت آپ ها در حوزه تولید ، عرضه و فروش آثار فرهنگی و هنری

پارک علم و فناوری استان / دانشگاه های استان ، فرهنگ و ارشاد اسلامی استان ، میراث فرهنگی ، صنایع دستی و گردشگری

۱-۲-۱-۱ حمایت از تولید سریال یعقوب لیث صفاری (۳۰ قسمت ۶۰ دقیقه ای) صدا و سیما مرکز استان / فرهنگ و ارشاد اسلامی استان ، میراث فرهنگی ، صنایع دستی و گردشگری

۱-۲-۲-۲ خرید آثار فرهنگی و هنری خاص و برگزاری نمایشگاه فرهنگ و ارشاد اسلامی استان / میراث فرهنگی ، صنایع دستی و گردشگری

۱-۳-۱-۱ تدوین سند جامع توسعه و ارتقای رسانه ای استان اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان / خانه مطبوعات

۱-۳-۲-۱ حمایت از برگزاری جشنواره تولید محتوا در فضای مجازی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان / تمامی دستگاه های فرهنگی

۱-۳-۳-۱ ایجاد رشته علوم ارتباطات و خبرنگاری جهت تربیت نیروی انسانی متخصص دانشگاه سیستان و بلوچستان

۱-۳-۳-۲ برگزاری دوره های آموزشی ویژه اصحاب رسانه در استان اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان / خانه مطبوعات ، شهرداری زاهدان

۱-۳-۴-۱ احداث فرهنگسرای رسانه در زاهدان اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان / سازمان مدیریت و برنامه ریزی ، خانه مطبوعات

۱-۴-۱-۱ راه اندازی اردوگاه آموزشی - فرهنگی کانون های فرهنگی و هنری مساجد در زاهدان دبیرخانه کانون های فرهنگی و هنری مساجد استان / سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان ، فرهنگ و ارشاد اسلامی استان